

Z Evropské války.

Londýn.— Z Boulogne dochází zpráva která oznamuje velké vítězství francouzského generála Paw-a nad Němci. Mezi padlými nalézá se též německý korunní princ Frederick William.

Přes Londýn dochází zpráva že anglické vojsko přetrhlo Německou bitevní čáru a tito hnali před sebou na mnoho mil.

Ze všech stran dochází nyní velké vítězství spojenců. Rus táhne bez větších překážek na Berlín. Zbytek rakouské armády zmatkem utíká před ruským medvědem.

Petrohrad.— V oficiální zprávě, vydané ruským generálním štábem, praví se mezi jiným: "Haličští vězňové ve Lvově byli osvobozeni. Češi odepřeli táhnouti proti Slovanům."

Londýn.— Parník Rumo, Wilsonovy linie, se 600 pasažerů na palubě, narazil na minu v Severním moři a potopil se. Všichni pasažeri a členové posádky, kromě dvaceti ruských uprchlíků, byli zachráněni.

Londýn.— Lehký křižník Pathfinder od britického loďstva byl potopen německou minou v Severním moři. Počet ztracených životů není dosud znám.

Petrohrad.— V oficiálním oznámení ministerstva války se praví: "V kraji na západ od Krasnyjstavu (na sever od Zamošče) 45. pluk rakouské pěchoty, jenž byl úplně obklopen, byl přinucen vzdát se do posledního muže, s velitelem a čtyřiceti čtyřmi důstojníky celkem 1,600 mužů."

Viedeň, via Řím.— Ztráty Rakusaných v Haliči byly nesmírné. Po celých předešlých týdnech přijíždělo do Budapešti a Vídně průměrně 2,000 zraněných. Nejzávažnější případy jsou ošetřeny v polních nemocnicích. Po síly jsou tam dopravovány z Tyrolska.

Paříž.— Všeobecná situace dá se shrnouti nyní následovně: Jediný úkol, jež může splnit rakouská armáda, jest uhájení Vídně. Řecko sleduje bedlivě stanovisko trání. Německá námořní moc jest zlomena. Japonské loďstvo blokuje Cingtau. Konečné vítězství spojenců jest absolutně zajištěno.

Řím.— Depesce z Vídně oznamuje, že porážka u Lvova byla rozvrtem celé rakouské armády, operující v Haliči, a le jediná naděje spočívá nyní na německých vojácích, kteří přepíňují všechny železniční linie, vedoucí k severovýchodním hranicím. Tvrdí se, že rakouský generální štáb naléhá na Němce, aby vyslali do Haliče některá ze svých 420 milimetrových děl. — **Časopis Messagero** uveřejňuje depesce z Cetynje, dle kterých černohorské sbory velením generála Vukotiče, ministra války, porazily Rakusany v bitvě u Boljanice, v Hercegovině, ukořistivše všechno jejich střelivo a zásoby. Rakusané zanechali na bojišti mnoho mrtvých a zraněných.

Rumunsko se nemůže rozhodnouti. Rumunsko se nemůže rozhodnouti, na čí stranu má se přidati. Zápas tu vliv německé panující rodiny s prospěchy země. Rumunsko by mohlo být ve válce dosti značným činitelem. Má dobře vycvičenou a vyzbrojenou a statečnou armádu 250.000 mužů a může do zbraní povolati 400.000 záložníků. Když se postaví na stranu Ruska, může získati mnoho, když půjde s Rakouskem, nemůže získati skoro nicého a může ztratiti všechno. Rusko, i když by bylo na hlavu poraženo, zůstane existova-

ti ale Rakousko, když bude se svým německým spojencem poraženo, bude náležitě minulostí, bude smazáno s mapy světa. A tu Rumunsko bude mít oprávněné návrhy na Sedmihradsko a nejvýhodnější část Uher. Rumunský obyvatel. Od Rusů, kdyby byli poraženi, nemohlo by žádati beda Bessarabii. Prospěch státu tedy ovlivňuje lež na spojení s Ruskem. Při tom by Rumuní měli míti na paměti, že až přijde k dělení, válečné kořisti, dostane každý díle toho, jaké oběti přinesl k dosažení vítězství. Kdo se bude dlouho rozmyšlet, může na konec přijíti po fúsně s křížkem.

Pochod Srbů na Sarajevo. Spojená armáda srbsko-černohorská chce se do týdne zmocnit hlavního města Bosny.

Řím.— "Corriere d'Italia" obdržel zprávu z Niše, že vpád srbského a černohorského vojska do Bosny a Hercegoviny vítězně postupuje, neboť Rakusané mohou klásti jen slabý odpor. Zdá se, že vojsko rakouské jest úplně demoralisováno. Při prvním sebe menším nezdaru v bitvě odhazují rakouskí vojáci zbraně a dávají se buď na útěk nebo do zajetí. Na srbské hranici má Rakousko velmi málo vojska.

"Tribuna" obdržela telegram z Niše, že Srbové rychlými celodenními pochody postupují na Sarajevo, jež prý koncem tohoto týdne bude v jejich rukou!

Nikdo neví jak dlouho potrvá nynější válka.

Jak dlouho bude nynější válka trvat? Zajisté nikdo na světě nemá ani tušení. Známý spisovatel Bloch, který se vydával za vojenského znalce, ale ve skutečnosti byl pouhým fantistou, byl toho mínění, že příští válka světová, totiž ta, kterou nyní v Evropě mají a která byla tak dlouho předpovídána, musí být skončena v několika týdnech, neboť při zdokonalení moderních nástrojů válečných obě strany se brzo vyvraždí. Tak to asi vylíčil ve spise "válka budoucnosti". Ale takové to není. Zdokonalují-li se stroje ku vraždění, zdokonaluje se také strategie a taktika, podle níž se nepřítel nepříteli vyhne a povražditi se dá. Situace je taková, že Němci a Rakusané musí dělati všechno možné, aby byla válka co nejkratší, kdežto spojenci protahování a vyčkávaní nie neztráti, nýbrž jenom získají. Pro Němce znamená mnoho každý ztracený týden, neboť nejen jejich nepřítel armády své zvětšuje, ale Němci vyvstává ne přítel jiný — hlad, který se dostaví dříve nebo později. Z berlínskými listů je patrné, že se v zemi vůbec neprojeví. Továrny stojí. Co by také dělaly, když jest zámožský obchod úplně ztracen, loď po mořích nejedí a doma takénikdo toho nejmenšího nekoupí. Ale to jest věci vedlejší. Hlavní jest, že brzo nebude dostatek potravin. Německo se samo živiti nestačí, musí dovážeti mnoho potravin z Ruska a Ameriky. Nyní Rusové jeho obilnice, které jsou všechny na východě, zničí a zpusťou, po moři se nie přivážeti nedá a doma zásob není. Němci se na válku připravovali od toho dne, kdy byla v Sarajevě provedena vražda na následníku trůnu, to jest 28. června. Obilnami ohromné množství obilí a mouky ze Spojených Států. Ale nežli jim mohl být náklad na místo dovezen, válka byla vypovězena a Angličané velikou většinou lidí s potravinami pochytili. Au-

gličané a Francouzi o potravu žádou nouzi mítí nebudou, neboť moře jsou jim otevřena a jejich loď jezdí docela pravidelně. S Němci ovšem budou trpěti hlad i Rakusané a v Čechách to může být také smutné, kdyby se měla válka protáhnouti. Jak dlouho potrvá!

Švarcenberkové do války.

Praha, Čechy.— Pošt. zpráva.— Dědičný princ Jan ze Švarcenbergu (54letý) nastoupil službu v artilerie jako záložní rytíř drážnického pluku, syn jeho Adolf Jan (24letý) jest poručíkem, druhý syn, Karel Felix (22letý) jest praporečnickem u jízdy. Bratři dědičného prince Jana rovněž slouží v armádě. A sice princ Alois Jan (51letý) jako záložní nadporučík luňanského pluku. Třetí bratr dědičného prince, Jiri (44letý) jest rytířem luňanského pluku a toho času přidělen jako vojenský attaché rakousko-uherskému vyslanectví v Madridě. Doma zbyvá z mužských členů rodiny jen starší bratr, 82letý kníže Adolf Josef Schwarzenberg, nyní churavý, a jeho 17letý vnuk princ Edmund. Švarcenberkové patří k vojenské straně zavražděného arcivévody. Nyní mají příležitost se "osvědčit."

Němci prý mají již vítězství jako jisté.

New York.— Na základě nových zpráv z Německa prohlásil německý velvyslanec hrabě Bernstorff: "My máme válku již jako vyhranou. Spojenci v západní Evropě jsou poraženi. O německé porážce na pevnině nemůže být ani řeči. Německý generální štáb dosáhl svých cílů. Spojenci byli tak ztíženi, že Německo může ze západního bojiště odvolati značnou sílu vojska k zahánání Rusů. Porážka na moři musí být doznána a musela se očekávati, poněvadž německé loďstvo bylo vždy jen k obraně pobřeží určeno. Německo válku nechtělo a také ji nezačalo; ono jest hotovo každým okamžikem uzavřítí mír. Německé vítězství znamená veliký pokrok demokratického vývinu v říši."

Osobní jméni rakouského císaře ohroženo?

František Josef I. císař a král rakousko-uherské říše, jenž čítán jest za pátého nejbohatšího muže na světě (?), má velké své jmění uloženo ponějvíce u cizozemských bank. Následkem rozpoutání se všeevropské války jest prý valná část jeho jmění, hlavně v bance Anglické, ohrožena. Dle přehnaných zpráv anglických listů naplnilo by jeho jmění, ve Velké Británii deponované, několik vlaků. Dle některých vyslovených náhledů, jest ale soukromý majetek v Anglické bance úplně bezpečný. Nyní, když Rakousko vyvolalo nastavenou válku se Srbskem a později velký ozbrojený konflikt všeevropský, se stalo, že Německo zabavilo na příklad všechny ruské peníze, uložené v německých bankách a dalo tak podnět, že i ostatní státy podobně zmocní se každého centu jmění nepřátelských mocí. Nepřekvapovalo by tudíž, kdyby Anglie se podobně hojila na majetku rakouského císaře.

Mnoho Američanů vojáků v Evropě.

Mnoho Američanů, dleřích v Evropě na návštěvě, posláno bylo do války proti své vůli, dle informace amerických konsulů v Evropě. Konsulové byli zaplaveni žádostmi od četných amerických občanů, kteří přinuceni byli k vojenské službě, o pomoc. Mezi postiženými nebyli jenom ti, kteří měli první občanské listy, ale mnozí takoví, kteří měli již listy druhé.

V PRAZE NEBYLA REVOLUCE Nebylo strleeno do žen a do děti a netekla krev ulicemi podle zpusťosených a rozstrílených pomníků našich.

Praha, Čechy.— Poštovní zpráva. Četli jsme dopis z Frenštátska pod Radhoštěm na Moravě, v němž pisatel sděluje, že je tam rozšířena pověst, že Praha hoří, mosty a veřejné budovy v Praze jsou vyházeny do povětří a na ulicích Prahy ze jsou barikády, se kterých se střelí. Zvěst tuto přinesli přitom lidé, kteří tvrdili, že jedou z Prahy, kde prý všechno to viděli na vlastní oči. Lidé tamní zvěsti této věří, poněvadž jsou odříznuti od světa, noviny jich nedocházejí, a tak jsou odkázáni na to, co jim přemlouvá mlukvové, kteří se chtějí dělati důležitými zvaněním nehojnostmi. "Viděných na vlastní oči." Příklad tento ukazuje, co značí i nebezpečných otřesů může přinést náhle přerušeni zpravodajských služeb. Vznikne podobná panika, jako když v místnosti, kde se nachází mnoho lidí, zhasnou náhle světla a někdo zlomyslný vykřikne, že hoří. Velmi mnoho ke vzniku a šíření těchto pověstí přispěl německý krajinský tisk, který v prvních dnech konfliktu na jihu říše přinášel falešné, tenděné zkombinované pověsti o tom, co se prý v Praze chystá. Takto píší právě dojitě časopisy Práské.

Rakousko přiznává zrcení armády.

Viedeň.— via Řím a Londýn.— Ministerstvo války doznalo, že obě velké rakouské armády, jedna pod velením generála Moritze von Auffenberga, bývalého ministra války a druhá pod generálem Danklem, byly na hlavu poraženy. Zodpovědnost za nezdar těchto velikých sborů v provádění plánu generálního štábu v Ruském Polsku svaluje se na generála Fourniera, jehož vojsko nedovedlo udržeti linii u Tomaszova, nedaleko Lublínu. Armáda pod generálem Danklem držela se zdatně v Ruském Polsku, když rakouské vojsko u Lvova musilo vykliditi toto město, následkem síly pohybu proti jejich boku. — Německé posily s čerstvým dělostřelctvem přišly teprve v čas, aby mohly kryti ústup Rakusanů. Ministerstvo války doznává, že bylo nutno stáhnouti všechna vojska z Východní Haliče, a nové rakouské linie byly rozloženy za řekou Sanem a podél toku Visly. Mezi Tomaszovem a řekami Sanem a Vislou ztráty Rakusanů v bojích tam svedených byly velice těžké. K prvnímu ofensivnímu hnutí Rakouska došlo, když armáda, která jest nyní obklopena u Lublína, vnikla do Ruského Polska. Nezdarem provázen byl pokus ohrožiti ruskou armádu, vnikající do Haliče, a Rusům podařilo se konečně dobýti Lvova. Toto jest ona rakouská armáda, která dle "bezdrátových" depesí z Berlína společně s německým vojskem obsadila Lodz v Ruském Polsku.

Svobodné Filipiny by mohly věsti k válce.

Washington, D.C.— Národové zapleteni do války na dalekém východu mají mnoho zájmů o území državy pobřeží Filipínů a mluviti o stavu věcí na Filipínech v této době, bylo by nepolitické a nanejvýš nemoudré", prohlásila zpráva domu naostrovní věci vzhledem ku předcházející předloze o neodvislosti Filipínů. Zpráva, podepsaná republikánskými voliči, prohlašuje, že Japan mohl by se zmocniti všech německých držav v Pacifiku. "Přední jeden Japanec", praví se ve zprávě, "kdysi podotkl, že filipínské souostroví jest jenom pokračováním jejich vlastních. Čemž jsme v nejbližších styčích s Japanem, jedním z národů nyní

válčících a ještě bližší jsou naše územní vztahy s Německem. Ostrovy Samoa a jižní Pacifiku jsou rozděleny mezi Anglii, Německo a Spoj. Státy. Havajsko, se 101,000 obyvateli má 80,000 Japonců a pouze asi 10,000 Američanů. Tato skupina ostrovu ve středu Tichého oceánu jest snad tím nejžádoucíjším strategickým bodem na světě.

Cesta okolo světa.

Kdo by šel pěšky okolo světa, potřeboval by k tomu 428 dní, ale musil by jíti bez ustání, bez odpočinku. Rychlík by jel 40 dní, zvuk by potřeboval 32½ hodiny, světlo 1—10 sekundy, elektrina, vedená nětčným drátem, méně než 1—10 sekund.

Bud' úplný mír neb žádný.

Londýn.— Rusko, Anglie a Francie podepsaly smlouvu, dle níž žádná z těchto velmocí nesmí uzavřítí mír bez souhlasu druhých dvou spojenců.

Mistr Kubelik musel do války.

Praha, Čechy.— (Pošt. zpráva.) Z Vídně se oznamuje, že i mistr Jan Kubelik, virtuos na housle, dostavil se k vojsku.

České pluky decimovány v Prateru ve Vídni.

Londýn. Daily Telegraph píše, že z věrohodných pramenů obdržel zprávu o tom, že dva české pluky ve Vídni se vzbouřily, když byly povolány k službě. Byly zahány do Prateru a tam byly pak zdecimovány t. j. každý desátý voják byl zastřelen. Stejně zprávy o nespokojenosti v jiném českém pluku došly do Londýna i z jiného pramene, takže na zprávu té může býti něco pravdy.

Roosevelt do Nebrasky.

Kolonel Theodore Roosevelt, vůdce pokrokové strany ve Spojených Státech, věnuje jeden den letošního podzimu Nebrascě a bude mluvit v zájmu pokrokové strany. Tak oznámeno bylo v minulých dnech telegramem předsedovi progresivního výboru státního, Corrickovi, z hlavní řadovny této strany v New Yorku. Kdy Roosevelt hodlá Nebrasku navštívit, v telegramu uvedeno nebylo.

Letošní úroda jablek v Nebrascě.

Letošního roku bude jenom slabá úroda jablek v Nebrascě, ale přece to nebude mnoho menší, než v roce minulém. Odhaduje se, že za posledních pět let sklízeno bylo v Nebrascě celkem 12,300,000 sudů jablek. V roce 1910 byla úroda nejslabší a sice jenom 1,400,000. Následující rok byl však rokem rekordním, neboť sklízilo se 3,600,000 sudů. V roce 1912 sklízeno bylo 2,800,000 sudů, v roce 1913 pak 2,300,000 a v roce 1914 asi 2,200,000 sudů.

Zdaliž chcete se dodělati úspěchu, zkuste oznamování v tomto listě! Vyplatí se to!

Kardinál Della Chiesa zvolen papežem a přijal jméno Benedikt XV.

Řím.— Nový papež zvolen. Je to kardinál Della Chiesa, arcibiskup z Bologny v Itálii. Přijal jméno Benedikt XV. Konklaवे zasedala od 31. srpna. Kardinálové Gibbons z Baltimoru a O'Connell z Bostonu přijeli pozdě.— Arcibiskup Della Chiesa byl papežem Pia X. jmenován teprv 25. května roku tohoto kardinálem, takže nový papež byl jedním z nejmladších členů svatě koleje kardinálů. Della Chiesa narodil se 21. listopadu 1854 v Pegii, diecesi Genes. Není tedy jest 60 roku stár. Benedikt XV. jest 135 nástupcem sv. Petra.—

Koronovace papeže Benedikta XV

Řím.— Papež Benedikt XV. byl v neděli korunován papežem v Sixtinské kapli ve Vatikánu. Scéna působila nanejvýš slavnostním dojmem, ale obyčejný počet cizinců byl značně snížen, následek to války.— Pontifikát nově zvoleného hlavy římsko-katolické církve datuje se ode dneška, jakkoli papežem jest ve skutečnosti od hodiny svého zvolení.— Když papež vstoupil do Sixtinské kaple, provázen byl gardisty v nových červených uniformách s tasenými meči. Kromě papeže a kardinálů, nejzajímavější osobnosti v průvodu byl kaplan Sixtinské kaple, jenž nesl tiaru, trojnásobnou korunu papežů.

Chicago má 2,500,000 obyvatel.

Chicago.— Právě byl zde vydán adresář který jest největší knihou svého druhu na světě a odevzdán obecnstvu. V adresáři jest 1,016,855 jmen kromě jmen obchodních firem. Nečetnější jest zastoupeno jméno Johnson a sice objevuje se v adresáři 9,620krát. Během šesti roků rozmnožili se Johnsonové o 2,596. Na druhém místě přicházejí Smithové, kteří mají v adresáři 8,526 "jmenoven." nálež následují Andersonové s 6,425, Millerové s 5,485; Petersonové se 4,421, Nelsonové se 3,600, Brownové s 3,463 příslušníky. Nejkratší jména v Chicago jsou Ek, Es a Re. Prvních je jedenáct, druhých 8 a třetí jsou pouze tři. Dle tohoto adresáře nalézá se v Chicago 2,500,000 obyvatel.

Amerika dlužna \$5,000,000,000

Washington, D. C.— Soustátí se dosti často prohlašuje chlubně za peněžní středisko světa. Zatím nyní vychází na jevo, že dlužno Evropě \$5,000,000,000, to jest pět tisíce milionů krouhle řečeno. Tyto peníze evropští lidé půjčili do amerických podniků, jako železnice, továren a dolů, a protože Evropa potřebuje všechny své peníze do války, Soustátí musí opláčet, vem kde vem. A při tom nejhorší je to, že americké podniky, zejména železnice, by se ještě raději více vydlužily k potřebnému zvelebení a prodloužení.

Peněz je naléhavě třeba a protože nejsou a vydlužit se nedají, president Wilson uznává, že se mu sice drahá pomoc jinak, aby celá země tím netrpěla, totiž musí se jim dovoliti zvýšení dopravného i dovozného.

Dráhý jsou finančně ve velké bídě, jak viděti z toho, že dnem 1. srpna měly platit \$578,000,000, ale neměly čím a do prosince vyprší dalších \$563,000,000, jež se také nebudou moci oplatit. Tímto špatným stavem železnice trpí přímo i nepřímou celkem 91,000,000 lidí.

Wilson bude kandidovat v roce 1916.

Washington, D. C.— Ve sdělení vydaném místopresidentem Marshallm ohlašuje Woodrow Wilsona jako demokratického kandidáta prezidentského úřadu v roce 1916. Vyjadřuje rovněž přesvědčení, že národní politická kampaň, v běžném smyslu toho slova, letošního roku nebude v evidenci. Marshall pravil mezi jiným: "Jest pravidlem, že za války zákony mlčí, a já předpokládám, že uprostřed evropského konfliktu americká politika bude tichá. Zde a onde budou lidé hlasovati z náklonnosti k některému kandidátu, ale lid jako celek uvědomí si nanejvýš choulostivou situaci, ve které republika se nachází, a uvědomí si důležitost střídlivosti při vyjadřování posudků o cizí válce, nezbytnosti řídit se přesně presidentovým vyzváním k zachování absolutní neutrality a nebezpečí hroziícího zachování tohoto kursu, který jest našim největším pozháním."